

KULTÚRAKÖZI KOMMUNIKÁCIÓ MINŐSÉGE: EGY BILATERÁLIS PROJEKT FENNTARTHATÓ HOZADÉKA

GÖRCSNÉ MUZSAI VIKTÓRIA¹

Összefoglalás:

Győr és Bécs a közép-kelet-európai ún. CENTROPE régióban 15 éve folytat sikeres együttműködést az oktatásban határon átívelő szakmai és interperszonális kapcsolatok érdekében. A bilaterális EdTWIN projekt 2008-2011 a két, vagy többnyelvű humánerő-fejlesztést, szakmai kapcsolatok építését helyezte a középpontba. Ezt a gyakorlatban programok, rendezvények, többszintű kooperációk testesítik meg, melyek révén az érdeklődő egyén interkulturális élményekhez és tapasztalatokhoz, kapcsolatokhoz jut. A személyes élmények tudatosítják az egyénben a nyelvek és kultúrák, valamint képviselőik közötti azonosságokat és különbségeket. Ezáltal olyan kompetenciák épülnek ki, amelyekkel az adott mikro környezetben dolgozó szakemberek mindennapi és szakmai kapcsolatrendszerében minőségi változások történhetnek. A projekt az akciókutatás egy sajátos formája: a társadalom vizsgálata közben kísérletet tesz, hogy lehetséges változtatásokat kezdeményezzen. A projekt ily módon járul hozzá, hogy a régió polgárai nyitott és pozitív módon közeledjenek egymáshoz.

Kulcsszavak:

Interperszonális kommunikáció, humánerő-fejlesztés, fenntartható mikro környezeti hatások, bilaterális kapcsolatok, minőségi változások

Summary:

The regions of Győr and Vienna City have had a cooperation for 15 years in the field of general education for crossborder professional and interpersonal relationships in the so-called CENTROPE REGION. In the centre of the bilateral EdTWIN Project 2008-2011 stand the bi-, or multilingual HR-development and the establishing of professional relationships. This concept is realized through programmes, events, and multilevel cooperations, by means of this possibility the involved persons get intercultural impressions and experiences, connections. The personal experiences get a chance for the person to know identities and differences between languages and cultures, as well as their representatives. In this way competencies are forming to help the people working in the current micro environment by improving the quality of daily and professional relationship. The project is a special form of an action research: analyzing the society research and making an attempt to indicate changes at the same time. So the project contributes the citizen of the region to make contacts in an opened and positive way.

Keywords: interpersonal communication, HR-Development, long time effect of micro environment, bilateral relationships, quality changes

¹ Intézeti tanszékvezető egyetemi docens, EdTWIN projektkoordinátor
NYME Apáczai Csere János Kar, Győr
viktoria@atif.hu

Bilaterális együttműködés mennyiségi megközelítésben

EDTWIN 2008-2011 Projekt (Education Twinning for European Citizenship, Heading for Excellence in the Centroe Region= Ikerkapcsolatok az oktatásban az európai polgárért, Minőségi standardok fejlesztése a Centroe Régióban, Támogató forrás: Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési program 2007-2013, Creating the future) EU által finanszírozott futamideje 2011. december 31-én sikeresen véget ér. Ebben a szakaszban 2011. november 22-én Győrben bilaterális, 2011. december 02-03-án Bécsben multilaterális konferencián értékeltük a projekt eredményeit. Alább (a teljesség igénye nélkül) közlünk néhány jellemző adatot, amelyek jelzik a projekt hazai volumenét, és rámutatnak arra, hogy a projekt a felső- és közoktatás innovációs tevékenységének ösztönzése érdekében a minőségi oktatást, és az ahhoz való hozzáférést fontos rendező elvnek tekintette. Ehhez választott eszközei: a képzés, valamint a társadalom és a gazdaság igényeinek összehangolása, a problémamegoldó képesség fejlesztése, a komplex pedagógiai fejlesztési programok, a költséghatékony szervezeti formák bevezetése; a területi együttműködések támogatása.

A résztvevők száma

A három éves futamidő alatt hazai programjainkon közel 7000 regisztrált oktatót, hallgatót, pedagógust, diákot, szakembert köszönthettünk programjainkon a köz-, és felsőoktatás, a tudomány, a társadalom és a gazdaság területéről. A nyugatdunántúli régióból kb. 40-45 közoktatási intézmény kapcsolódott valamilyen szálon a projekthez. Tanévente 8-10 partneriskolai csoport, kb. 300 tanulója vett részt győri és bécsi találkozókon. Partnerünk volt a Bécs Város Oktatási Tanácsa Európai Irodája mellett a Széchenyi, a Pannon, a Corvinus és a Pécsi Egyetem, a Bécsi Magyar Nagykövetség, a Collegium Hungaricum, a Bécsi Magyar Iskola, valamint az Ön által képviselt intézmény. A kar hét tanszéke (idegen nyelvi, gyógypedagógiai, pedagógiai, turisztikai, rekreológiai, zenei és vizuális nevelési) önálló programmal kapcsolódott a projekthez. Kb. 1000 főt fogadtunk az osztrák partnerintézményekből 1-3 napos látogatáson karunkon és a partneriskolákban. Kb. 2500 fő (kb. 1300 fő a karról, és kb. 1.200 tanuló a középiskolákból) vett részt 1-5 napos bécsi/ausztriai tanulmányúton, programon. *(EdTWIN projekt beszámoló 2008-2011)*

Projekttevékenységek

A három év alatt 9 nagy konferenciát szerveztünk (start, záró, nyelvészek és nyelvtanárok, egészségturizmus, 3 Apáczai-Napok), alkalmanként 100-250 fővel. A futamidő alatt 4 komplex programsorozatunkon (Nyitott ajtók hete a Nyelvek Európai Napjához kapcsolódóan, Deák, Krúdy, Jedlik Középiskolával közösen szervezett szakmai napok, Élet és munka a Centroe régióban c. két hetes 5 programot tartalmazó sorozatunk, Osztrák vers és prózamondó verseny) alkalmanként 60-300 résztvevő regisztrált, kb. 150 hallgatói prezentáció hangzott el több idegen nyelven. Kb. 50x 30 órás intenzív nyelvi workshopot szerveztünk hallgatóknak és oktatóknak, összesen kb. 850 résztvevővel. Kb. 20x 1-1- napos nyelvi terepgyakorlaton vett részt Bécsben kb.640 résztvevő. Kb. 200 nyelvi asszisztent és hostesst foglalkoztattunk a programokon gyakornokként hallgatóink közül. A programok szervezéshez kb. 6.500 e-mailt írtunk. Kb. 560.000 karakter szöveget fordítottunk németre csak a 8 projektkiadványhoz *(EdTWIN projekt beszámoló 2008-2011)*.

Projektproduktumok

A projekt futamideje végén a projekt anyagi támogatásával a Nyugat-magyarországi Kiadó összesen 8 tanulmány-, és beszámolókötet jelentett meg, és egy 660 perces DVD-t készült el. A produktumok „nyomot hagynak” arról, mire voltunk képesek a 3 éves együttműködés során az osztrák partnerünkkel. A 8 kiadványból 4 az idegen nyelvi tanszék, egy-egy kötet pedig, a pedagógia és gyógypedagógia, a turizmus intézet és a rekreáció munkájához kötődik. A kötetek megjelentetése több célt szolgált: egyrészt az osztrák-magyar szakemberek szakmai együttműködésének dokumentálását, amely tudományos elemzésektől a praktikus információk és tapasztalatok bemutatásáig terjed, másrészt a képzésben alkalmazható tananyagok kiadását. A kötetek metodikailag német vagy magyar nyelven írott cikkeket, tanulmányokat, beszámolókat tartalmaznak, előttük a másik nyelven készült absztrakttal. A szerzők a legkülönbélebb szakterületek (alsó tagozattól a tudományos körökig) képviselői, Bécsből és Magyarországról.

A kiadványok közül négy a nyelvtanuláshoz és -tanításhoz, valamint a nyelvhasználathoz kapcsolódik. „*Kultúrák és nyelvek között –kompetensen*” címmel széles nemzetközi és tudományos bázis működött együtt: az 5 osztrák kollégán kívül német nyelvi lektorunk képviselte a nemzetközi kitekintést, Szépe György akadémikus professzor a hazai nyelvtudományt, és alkalmazott nyelvészetet, 13 kollégánk a nyelvi tanszék oktatójaként írt szakterületéről, míg hallgatóink (10 fő) projekt tapasztalataikat-, és élményeiket osztják meg az olvasókkal. A kötetben partneriskolák és kutatóhelyek szakemberei is publikálnak. A lektorálást a Széchenyi és a Pannon Egyetem minősített oktatói végezték. Büszkén említhetjük a német nyelv dinamikus tanulás és tanítása érdekében készült Multimédia projekt 660 perces DVD-jét és a hozzá kapcsolódó kézikönyvet. Ez a kiadványcsomag a német nyelvet tanulóknak és azt tanítóknak jelent közvetlen szakmai és módszertani segítséget. Ötleteket ad a nyelvtanulás kereteinek és tartalmának megújításához. Német nyelvi lektorunk, a tanszék és a gyakorlóiskola tanárai és hallgatói, diákjai közreműködésével. Figyelemre méltó a „*Kinckeresők, kalandra fel!*” - Modultankönyv a magyar, mint idegen nyelv oktatásához c. kiadványunk, amely nyelvünkéből és kultúránkból kínál kóstolót az érdeklődők számára. Bécsben élő és dolgozó szerzők, magyar anyanyelvű lektor, valamint illusztrátor és tördelőszerkesztő kooperációjában készült. Ehhez kapcsolódik az Európa Tanács által akkreditált *Regionális Nyelvi Portfólió* (német, angol utáni) magyar nyelvű változata, amely a nyelvi fejlődés és tapasztalatok dokumentálására szolgál a 6-10 éves korosztály számára.

A „*Másokkal- másként*” című kötetünk a gyógypedagógia területén dolgozó bécsi és győri intézmény projektéről készült beszámoló. Ebben a kötetben adjuk közre a sikeres együttműködés keretében a győri hallgatók által összeállított kétnyelvű szakszótárt, mely az integráció, matematika és a speciális szakképzés kifejezéseit foglalta magába. A hallgatók csoportokban dolgoztak, az egyes szakterületek kifejezéseit beosztották egymás között majd az oktatók lektorálták a munkát. A feldolgozott témakörökben szerzett ismereteket albumokba rendezték és az ausztriai hospitálásra magukkal vitték és a kinti hallgatóknak, oktatóknak prezentálták azokat. Bécsben illetve Győrben power point prezentációk készültek, melyek a két ország szakképzési rendszerének hasonlóságait és különbségeit mutatták be. Az oktatók részéről egy-egy témakörrel tudományos igényű összefoglalás készült. Két szakdolgozat készült a témával kapcsolatban, ezek közül az egyiket közreadjuk a kötetben is. Meg kell említeni Kósa Ádámot, hazánk EU-s képviselőjét, aki a projekt keretében az EU fogyatékkal élők támogató programját mutatta be, melyet közzé teszünk kötetünkben is.

A pedagógia, turizmus és rekreológia területén megjelenő könyvek „projekt a projektben” formában jöttek létre, a tanszékek és osztrák partnereik kiadásra benyújtott tanulmányaival, elemzésével és cikkeivel. Reményeink szerint ezek elsősorban a kar képzését támogató tan-, és kiegészítő oktatási anyagokat tartalmaznak. Az egyes kötetek elérhetők (lesznek) a gondozásért felelős tanszékeken, az egyetemi és a kari könyvtárban, illetve a

tavaszi folyamán letölthető formában az EdTWIN projekt honlapján is. (*EdTWIN projekt beszámolója 2008-2011*)

A projekt ismertsége és publicitása

Közéleti lapokban 11, egyetemi lapokban 22 sajtóközlemény jelent meg, a regionális rádióban 7, TV-ben 4, online 9 interjú adtunk a projektről és a rendezvényekről. Míg régiós portálon 30 híryanag látott napvilágot. Kb. 32.500 db fotót készítettünk (ezekből fotomontázon kb. 150 db eredetiben megtekinthető a főépület II. emeletén, a díszterem előtti folyosón). A kari honlapon EdTWIN-ről kb. 200 (+ aloldal) oldalszám érhető el (<http://www.ak.nyme.hu>) az/ EdTWIN logóra kattintva. Összes dokumentum száma: kb. 2000, megjelent 8 tanulmány-, és beszámolókötet, valamint 660 perces multimédia DVD mint projektproduktum (*EdTWIN projekt beszámolója 2008-2011*).

Az eredmények disszeminálása

A projektről 8 (hazai és külföldi: Bécs, Brüsszel) tájékoztató fórumot szerveztünk, tudományos konferenciákon (Széchenyi Egyetem, MANYE, Apáczai Konferencia stb.) elhangzott elemző előadások száma 4, megjelent vagy közlésre elfogadott, nyomtatott publikációk száma 4 (DUfU Némettanítás Magyarországon 2011, Vivat Academia 2011 december, Modern Nyelvoktatás 2012, Széchenyi Kautz Konferencia 2011, 2012).

EdTWIN Projekt által megteremtett minőség regionális hozadéka

1969-ben Neil Armstrong űrhajós a holdra szálláskor azt mondta: „Kis lépés ez egy embernek, de hatalmas ugrás az emberiségnek”. A fenti gondolatot a következő módon fogalmazhatjuk át a projekt által megteremtett minőséget és a projekt hozadékát illetően: „Kis lépés az emberiségek, de hatalmas ugrás (lehet) egy embernek”. E gondolat valósággá válik abban az esetben, ha a bevont egyén kilép a megszokott komfortzónából és kipróbál valami mást, tapasztalatot szerez, abból tanulságokat von le, majd ezt a következő tevékenységébe beépíti, kipróbálja, ismét tapasztalatot szerez, és így tovább ..., egyszóval egy fejlődési spirál mentén halad előre. Ez az egyéni fejlődési spirál az EdTWIN projekt oktatási-képzési kereteken túlmutató eredménye. Ebből a megközelítésből a bilaterális projekt megvalósítása az ún. akciókutatás azon egyszerű tételéből indul ki, hogy a világot emberek/egyének alkotják, így a megváltoztatása is attól függ, hogy az egyes ember mennyire nyitott új tapasztalatokra, milyen mértékben fogékony tapasztalatait környezetében alkalmazni, mennyire képes és hajlandó ennek érdekében, másokkal együttműködni. Az egyes ember életében, környezetében történő változtatások hosszú távon szervezeti és rendszerszinten további változásokat eredményezhetnek. Ez a fajta perspektíva egy nemzetközi projekt programja és rendezvényei révén bevonja, interkulturális élményekhez és tapasztalatokhoz, kapcsolatokhoz juttatja az érdeklődő egyéneket. A résztvevők személyes élményeinek reflektálása kognitív szinten tudatosítja a nyelvek és kultúrák, valamint képviselőik közötti azonosságokat és különbségeket. Ezáltal olyan kompetenciák kiépülését segítheti, amelyekkel a mikrokozmoszt alkotó személyek mindennapi és szakmai kapcsolatrendszerében minőségi változásokat indukálhat (*Tropp 1994*).

Az EdTWIN projekt kapcsán több lényeges mozzanatot említhetünk, amely ezt a hipotézist alátámaszthatja. Egyrészt a mostani projektünk egy korábbi szakaszában (CERNET I. és II: 1996-2001) kb. 100 iskola bevonásával egy verseny keretében megalkották a CENTROPE elnevezést. A Centrope-régió négy ország és négy nyelv kereszttetszetében speciális földrajzi helyzettel rendelkezik: négy tagállam határ régióját öleli fel: Kelet-Ausztria, Nyugat-Szlovákia, Dél-Csehország és Nyugat-Magyarország régióit és városait, megközelítőleg hat és fél millió ember lakóhelye. Egyike az Európai Unió régi és új

tagállamai közötti legfiatalabb, határokat átlépő európai régióknak. Ez a régió a „vasfüggöny” 1989-es lehullásával a több évtizedes kiszorítottság után egy határokat átlépő, központi térséggé alakulhatott át (alapító konferencia 2003, Kittsee) (Standort 2009). 2011. május 05-én pedig Győr adott otthont a CENTROPE csúcstalálkozónak és „Egy határok nélküli régió” című konferenciának, ahol a négy ország 16 régiója fogalmazta meg együttműködésének további, a gazdaság-, az infrastruktúra-, a képzés/szakképzés-, és a kultúrafejlesztést érintő feladatait. (Győri Közélet 2011:4). Másrészt az EDTWIN projekt működése alatt az Európai Bizottság legújabb Duna-térség stratégiája 2010 évi verziója 79. oldalán jó példaként említi az EdTWIN projekt tevékenységét a Centrope térségben a szomszédos országok lakossága körében képviselt pozitív attitűdökre, kulcskompetenciákra épülő hosszú távú együttműködések célzó programként.

A nemzetközi projekt környezetre gyakorolt hatása: etikai követelmények

A fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesülése valamennyi projekttevékenységet áthatotta. A fenti szempontot a lehető legtágabb - humánereőfejlesztés, társadalmi környezet, nyilvánosság és etikai elvárások - kontextusában értelmezve, az alábbiakat fogalmazhatjuk meg az EdTWIN projekt hatásairól:

Humánereő nyelvi, kommunikációs és szakmai fejlesztése

Az EdTWIN projekt több ponton is lehetőséget biztosított az Apáczai Kar stratégiai céljainak minőségi megvalósításához. Elsősorban a hallgatók nyelvtudásának fejlesztése kapott támogatást. A projekt lehetővé tette intenzív nyelvi kurzusok szervezését, valamint a nyelvvizsgák előtt részvételt nyelvi próbavizsgán. Ez utóbbi különösen kedvező fogadtatásra talált a hallgatók körében, mert a sikertelen vizsgák hátterében sok esetben nem nyelvi-kommunikációs hiányosságok, hanem hiányzó vizsgázói stratégiai és technikai tényezők állnak. A többségében német nyelvi kurzusok hozzájárultak továbbá a nyelvi változatosság fenntartásához a kar nyelvi kínálatában.

Egy másik stratégiai elem az idegen nyelven folyó oktatás fejlesztése, idegen nyelvű kurzusok szervezése angol és német nyelven. A szakmai nyelvi kompetenciák fejlesztésére szervezett tartalomalapú nyelvoktató kurzusokon projekt-rendszerű munkaformákat alkalmaztak. Az EdTWIN projekt ezzel a tevékenységgel a 2012. évben meghirdetendő TÁMOP-TIOP közös projektek előzményének is tekinthető, az idegen nyelvű képzések körének bővítése, a tartalomfejlesztés (multimédiás oktatócsomag) a karon dokumentálható módon megkezdődött.

Harmadik elemként az oktatók nyelvtudásának fejlesztését lehet megemlíteni. Az oktatói nyelvtudás az első, második idegen nyelven a tudományos publicitás fejlesztése, az egyetemen folyó kutatás-képzés nemzetközi szintű megjelenítése okán alapvető fontosságú. A karon az Erasmus hallgatókat fogadó intézetek, valamint a külföldi publikációkat célzó oktatók nagy örömmel vettek részt az angol és német nyelvi kurzusokon. A kurzusokon folyó munkába a győri kollégák mellett szombathelyi és székesfehérvári kollégák is bekapcsolódhattak.

Az EdTWIN a kari stratégia negyedik pontjához, a szakmai együttműködéshez is nagyban hozzájárult. Ebben a munkacsomagban a karon folyó alapképzések számára biztosítottunk lehetőséget arra, hogy azonos, vagy hasonló profilú képző-kutató intézményekkel gyakorló helyekkel vegyék fel a kapcsolatot. Részben felfrissítettük a már létező együttműködéseinket (Eisenstadt, Bécs pedagógiai főiskolái), valamint újabb kapcsolatok is kiépültek (Pinkafői Sporttudományi Főiskola, rekreáció gyakorlatok ausztriai síterepeken, KPH Wien gyógypedagógiai képzési-gyakorlati együttműködés). A képzési együttműködések eredményeit szakmai-tudományos kiadványokban foglaltuk össze (8 kötet),

örvendetesen gyarapítva a Kar gondozásában megjelent kétnyelvű kötetek (módszertani segédanyagok, jegyzetek, tanulmánykötetek) számát.

Végezetül egy nagyon fontos szempont a jelenlegi forráshiányos időszakban: az EdTWIN projekt lehetővé tette, hogy az elmúlt három évben a kar összes oktatója és munkatársa közös szakmai-kulturális programokon vegyen részt az osztrák-magyar határvidéken, amely programok nemcsak a szakmai és nyelvi kompetenciák fejlesztését tették lehetővé, hanem kiváló csapatépítő tevékenységnek bizonyultak. Emellett az EdTWIN projekt hozzájárult ahhoz, hogy a munkatársak körében szélesebb körben is kialakuljon egyfajta „projekt-tudás”, azaz projektszemlélet, amelyre építve az Apáczai Kar további projektekben is hatékonyan tud közreműködni (*Vivat Academia 2011:25*).

Társadalmi környezet, nyilvánosság

Az EdTWIN projekt sajátossága, hogy középpontjában a régióban élő humán erő nyelvi kommunikációs, és szakmai fejlesztése, ezáltal szakmai kapcsolatok építése áll, amelynek elősegítésére rendezvények, kooperációk adnak lehetőséget és keretet. Általános célkitűzés, hogy az érintettek számára együttműködési és részvételi lehetőséget biztosítsunk. Ehhez azonban elengedhetetlen a projekt ismertsége. A résztvevők és a potenciális érintettek megszólításában nagy szerepet játszott a személyes kapcsolati rendszer, a humán tőke, azonban a projekthez való csatlakozás ösztönzésére egyéb kommunikációs csatornák bevonására is szükség volt. Az elsődleges és egyben a legfontosabb cél az eredmények valorizációja és széles körben való megismertetése. A projekt résztvevői valamennyien hozzájárultak a program népszerűsítéséhez, hiszen a projekt kezdeti időszakától kezdve minden alkalmat meg kellett ragadni arra, hogy a tevékenység megvalósítása előtt és a megvalósítás során megfelelő nyilvánosságot kapjanak a célkitűzések, az eredmények

A programok résztvevőiben egyértelműen tudatosult, hogy az Európai Unió által támogatott, színvonalas projektben vesznek részt. Ezért is volt fontos, hogy a publicitásnak folyamatosnak kellett lennie. A regionális médiával kialakított termékeny kölcsönhatás eredménye a 21 újságcikk, 11 tanulmány és cikk az egyetemi és kari lapban, a 8 rádió interjú, a 3 TV interjú, a hírfelvételekben, közéleti és kulturális hírportálokban a közel 50 megjelenés. A több csatornás kommunikáció része a kar honlapján belül felépített, speciálisan a projekt számára kialakított honlap, melynek több mint 200 oldalán és több száz aloldalán nemcsak dokumentumokat ismertettünk, hanem az eredményeket hangsúlyozva beszámolókat, értékeléseket, videókat, fotókat tettünk közzé. A másik eszköz a projekt ismertté tételében és dokumentálásában a harminc ezres számot meghaladó fotócsomag, amelyből többek között egy impozáns fotófal készült. A három év során készültek logózott termékek is (mappa, jegyzetkönyv, póló, nyakpánt, toll, roll-up), melyet jutalomként, ajándékként kaptak a résztvevők. A folyamatos szereplés a köztudatban azt eredményezte, hogy a régióban ismertté váltak a célkitűzések, az eredmények valorizációja multiplikatív hasznot hozott a karnak, az egyetemnek, a régiónak (*EdTWIN projekt beszámoló 2008-2011*).

Etikai elvárások: hosszútávú hatások, esélyegyenlőség, munkahelyteremtés

Az esélyegyenlőség vonatkozásában az EdTWIN projekt valamennyi programja, szakmai műhelye és intézkedése egyaránt megszólított nőket és férfiakat, fiúkat és lányokat, hátrányos helyzetű, vagy éppen fogyatékkal élő személyeket. Köztudott, hogy a magyar köz-, és felsőoktatásban nagy létszámban dolgoznak nők, így szerepük is meghatározó volt a projektben. A megvalósított programok pedig a tanulmányi és munkahelyteremtéshez szükséges tartalmi és formai elemeket célozták meg a bevont résztvevők esetében.

Az esélyegyenlőségi szempontokat tágabb kontextusban értelmezve, kari szinten négy pontban lehet összefoglalni az EdTWIN projekt hosszútávon fenntartható és általában az esélyegyenlőséget célzó eredményeit. Egyrészt a nyelvi-kommunikációs és interkulturális

fejlesztésére kialakult struktúrák fenntartását, amely nyelvi képzési modellek, próbavizsga rendszer fenntartása összes alapszakon. Az EdTWIN projekt keretében kidolgozott módszertani anyagok beépítése a képzésekbe (szaknyelv, tanítóképzés), az anyagok frissítése, technikai háttér biztosítása az on-line felhasználáshoz. Ebben koordináló szerepet tölthet be az idegen nyelvi tanszék. Másrészt a projekt keretében kialakult képzési-kutatási együttműködések fenntartása sporttudomány, neveléstudomány, gyógypedagógia, tanítóképzés, művészetek területén szintén ígéretes lehetőség, amely kiegészülhet az oktatói és hallgatói cserékkel az LLP/Erasmus keretében, valamint elképzelhető a Liszt Jubileumi projekthez hasonló regionális mikro projektek megvalósítása különböző aktuális témában. Harmadszor a kar anyagi lehetőségeinek függvényében, az országos törekvésekkel összhangban az EdTWIN projekt keretében kialakult szakmai gyakorlati együttműködések fenntartása pl. az alkalmazott nyelvészet és nyelvtudomány, a turizmus vagy a sporttudomány területén szintén lehetséges. És végül az Apáczai Karon kialakított infrastruktúra, pl. koordinációs iroda, szemináriumi terem, tárgyaló, stb., a meglévő kapcsolatrendszerrel és know-how-val az idegen nyelvi tanszék közreműködésével biztosítja a regionális szintű koordinációs szerepkört. Ezzel a tudásbeli, tárgyi és kompetenciabeli háttérrel van remény arra, hogy a következő EU –forrás megnyitására készen állunk egy újabb projektszakasz megvalósítására. *(EdTWIN projekt beszámoló 2008-2011)*

Együttműködési perspektívák, disszeminálás

Mind a magyar partner által szervezett bilaterális projektzáró konferencián (Győr, 2011. november 22.), mind a bécsi multilaterális értékelő konferencián (2011. december 02-03.) szóba került a projekteredmények és a kialakult partneri kapcsolatok fenntarthatósága. A bécsi találkozón készült jegyzőkönyv is rögzíti a fenntarthatóságra vonatkozó megállapításokat és megállapodásokat, idézzük: „A megbeszélés harmadik szakasza: a fenntarthatóságról. A projekt partnerek felvázolták ebben a körben a projekt saját intézményükre történő kihatását. Kihangsúlyozták, hogy az EFRE által létrehozott projektek a módszertár (know-how) területét gazdagítják és hogy a nyelvtanulás területén kifejlesztett különböző kezdeményezések a projekt végeztével is tovább működnek.” „A partnerek biztosították egymást, hogy a személyes kapcsolatot mindenképp tartják az együttműködés érdekében és a régiókban történő érdekes fejlesztésekről és rendezvényekről a jövőben egymást tájékoztatják.” *(EdTWIN projekt beszámoló 2008-2011)*

Konkrétabban fogalmazva elmondhatjuk, hogy a bécsi és magyar partnereken kívül a multilaterális projektben a cseh és a szlovák partnerek közösen értékelték a hároméves határon átnyúló projektet. A partnerek különböző módon számoltak be a projekt folyamatairól és eredményeiről. Projektünket a nagyszámú résztvevő intenzív interakcióinak eredményeképpen találóan „Friedensprojekt” = békeprojektnek is nevezhetjük a CENTROPE régióban, amelyre már a 2014-2020 közötti időszakra megfogalmazott Európai Bizottság Duna-stratégia is reflektál. Természetesen a szépszámu tárgyasult eredmények (kiadványok, fotógyűjtemények) is alátámasztják a projekt hozadékát.

A projekt hivatalosan december 31-én befejeződött, azaz a finanszírozó forrást eddig lehetett igénybe venni. Feladatok azonban bőven maradnak, amelyek elsősorban a projekteredmények és produktumok hazai és - lehetőség szerinti határon átnyúló-disszeminálására irányulnak. Így hazai konferenciákon és periodikákban közzé szeretnénk tenni tapasztalatainkat, eredményeinket. Már az őszi folyamán bemutattuk néhány fórumon (pl. a Széchenyi Egyetem konferenciáján, a MANYE kongresszuson, DUFU – némettanárok folyóirata 2011-es számában), a Modern Nyelvoktatás tavaszi számában is megjelent egy elemző tanulmány a projekt tapasztalatairól, valamint meghívásunk van a Goethe Intézet következő ülésére is.

A projekt fenntarthatóságát minden bizonnyal befolyásolják a résztvevőkben rögzült pozitív emlékek, tapasztalatok, szép élmények és a hozzájuk kapcsolódó érzések. Remélhető, hogy a hosszabb –rövidebb idejű találkozások, programok vagy együttműködések kellően erős alapot jelentenek ahhoz, hogy az egymásra talált partnerek –jöllehet más keretek között – de keresik a lehetőséget további projektbeli együttműködésre, a „best practice” tapasztalatok továbbörökítésére. Egy ilyen példa lehet az Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi (VEAB) Neveléstudományi Szakbizottsága keretén belül 2001-ben megalakult az Inter-, és Multikulturális Nevelési Munkabizottság, (titkára: Göröcsné Dr. Muzsai Viktória), amely lehetővé teszi, hogy tervezett és szervezett keretek között folytassuk a projektünkben kialakított modellek és kapcsolatok további működését.

Összegzés

Az EdTWIN projekt révén a regionális kapcsolatépítés első mérföldköveit leraktuk - illeszkedve a CENTROPE régió alapkonceptiójához, miszerint a határ menti régiót kell fejlesztenünk, kiaknázva a nyelvi, kulturális sokszínűséget továbbá a gazdasági, társadalmi adottságokat. Ahhoz, hogy az előbb megfogalmazott elv kézzelfogható legyen, gyakorlatközpontú együttműködések kellenek, az EdTWIN ezt szem előtt tartva vált a „cross-border” kezdeményezések egyik mintaprojektjévé. A 2014-2020 között uniós finanszírozási időszak előkészítése már zajlik, kulcsfontosságú a szakmai és társadalmi egyeztetéseken való aktív részvételünk és a folyamatos kapcsolatépítés, kommunikáció meglévő és potenciális projektpartnerekkel. Az Európai Bizottság szándékai szerint az Európai Területi Együttműködések (ETE) finanszírozási aránya emelkedni fog, ami szintén bizonyítja az ilyen jellegű projektek létjogosultságát. Az ETE projektek, bár csekélyebb pénzügyi háttérrel rendelkeznek, és esetenként bonyolultabb adminisztrációval, eljárásrenddel bírnak, mint az ún. operatív programok, de mindenképpen hozzáadott értékük van, hiszen irányt mutatnak és kapcsolatokat építenek. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy a projektek esetében nem elegendő a társadalmi, politikai elkötelezettség, hanem több szakmai támogatásra, „tutorálásra” van szükség, hogy megfelelő módon reagálhassunk az új periódus kihívásaira.

Irodalomjegyzék

EdTWIN Projektterv (2008): – Education Twinning for European Citizenship Heading for Excellence in the CENTROPE REGION Ikerkapcsolatok az oktatásban. Centrope Régió vezető irányja. Ausztria-Magyarország Határon ÁtnyúlóEgyüttműködési Program 2008-2011, Projektterv 2008, Projektszám: L00048/HU

EdTWIN Projekt beszámoló (2008-2011): - Education Twinning for European Citizenship Heading for Excellence in the CENTROPE REGION Ikerkapcsolatok az oktatásban. Centrope Régió vezető irányja. Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2008-2011, Projektszám: L00048/HU, Győr, Kézirat AP1-4 2008-2010

Képzés határok nélkül. Kerekasztal beszélgetés az EdTWIN 2008-2011 projekt eredményeiről, tapasztalatairól, produktumairól és a fenntarthatóság perspektíváiról. In: a Vivat Academia NYME egyetemi folyóirat Sopron, , 2011.:november-december pp: 24-25

Troppe, M.(1994): Participation Action Research: Merging the Community and Scholarship Agendas. Providence

Hivatkozások

Standort 2009 33. évf, 3. sz., Martin Hutter cikke

Győri Közélet, V. évf. 18. szám, 2011.május 07.(Találkoztak a Centrope régió vezetői)

<http://www.centrope-tt.info/centrope-regio-hu> 2012. május 30.

Action Plan. Accompanying Document to the European Union Strategy for the Danube Region. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. European Commission. Commission Staff Working Document, Brussels, 8.12.2010, kézirat, pp. 79.